Inspreken raadscommissie Economie, Bestuur en Financiën
Dinsdag 11 juni 2024
Andy Rossel

Agendapunt: 9, jaarstukken 2023

Geachte leden van uw commissie,

Verleden jaar heb ik uw collega's van de raadscommissie Maatschappij en Welzijn al twee keer aangesproken op de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) inzake maatschappelijke opvang en tevens inzake de uitvoering van de Participatiewet.

Met de voorliggende jaarstukken 2023 wil het college van burgemeester en wethouders verantwoording afleggen aan en finale kwijting krijgen van de gemeenteraad. U, de accountant en de rekeningencommissie adviseren de raad daarover.

Ik heb enkele (8) punten van aandacht over de verantwoording 2023:

I. Naar mij heeft het college bij de maatschappelijke opvang gecommuniceerd en volgehouden dat er een zeer hoge eigen bijdrage betaald moet worden van ruim €817,04 per maand in enige maatschappelijke opvang. Nu blijkt uit navraag dat er maatschappelijke opvang bijdragen zijn en dag- en nachtopvang apart. In de jaarstukken kan ik dit niet verantwoord zien. Het gaat om respectievelijk EUR 215.854,24 (MO) en EUR 96.559,86 (DNO). Dit is ook bij de bestuursrechter in Roermond in openbare rechtszaken niet medegedeeld. Vanuit het gelijkheidsbeginsel en de overige algemene beginselen van behoorlijk bestuur zouden alle opgevangen cliënten een gigantische eigen bijdrage moeten betalen. Calculatorisch of comptabel klopt dit dus echter niet. Het lijkt bij de verantwoording fors lager. Op zeker 110 doorlopende opvangplekken op vier locaties (Heugderlicht plus kleinschalige opvang, jongerenopvang, vrouwenopvang en Gasthuis) betreft dit begroot tot EUR 1 miljoen aanvullende inkomsten in 2023. Ik kan dit in de verantwoording nergens vinden. Zijn cliënten, zoals ik, financieel gedupeerd? Op de pagina's 92, 151 en 226 van de jaarstukken wordt ook geen melding gemaakt van andere eigen bijdragen voor maatschappelijke opvang dan mogelijk enkel het abonnementstarief van €19. Met het minimabeleid zou mogelijk zelfs helemaal geen sprake zijn van enige eigen bijdrage. Ook zou dit via het Centraal Administratie Kantoor (CAK) lopen. Het college heeft bij mij dus zelf beslist en ook via de sociale dienst van Landgraaf voor de locatie Heugderlicht te Landgraaf van Stichting LEVANTOgroep, statutair gevestigd te Sittard, dit laten inhouden. Enige begrote bedragen en afwijkingen hierin ontbreken in de jaarstukken. Dit komt nu ambtelijk per email na. Voor beschermd wonen lijkt ook niks over eigen bijdragen te staan. Ook dit komt nu ambtelijk per email na (EUR 126.016,58) voor maximaal 400 BW-cliënten. Dat is een totale gemiddelde eigen bijdrage van EUR 315,- per cliënt over heel 2023. Met veel minder doorlopende plekken opvang levert dit veel meer eigen bijdrage op. Hoe kan dit? Niks laagdrempeligs!
<u>Het is dus de vraag waar bij de inkomsten het college deze eigen bijdragen had begroot en nu verantwoord en aan uw gemeenteraad voorlegt? En welk</u>

bestuursrechtelijk rechtsverkeer is er met cliënten geweest? Met het CAK of het college voor de eigen bijdragen?

II. De informatie over maatschappelijke opvang wordt nergens door de gemeente digitaal ontsloten. De Wet open overheid (Woo) dwingt hier zelfs tot eigenstandige openbaarmaking. Het is ook ieders EU grondrecht op basis van geïnformeerde toestemming biologisch te worden behandeld. Bed, bad en brood zijn zeker biologisch handelen via deze voorziening. De gemeente heeft met LEVANTOgroep alsook met Leger des Heils minimaal afsprakenkaders. Naast standaard opvangplekken is er ook Housing Parkstad, kleinschalige opvang, Housing First en Housing. Nergens wordt hierover geïnformeerd. Wanneer heeft welke cliënt waar recht op? Housing Parkstad en Housing komen in de jaarstukken niet naar voren, wél Housing First. Kleinschalige opvang is in woonhuizen en daar zouden zeker 20 plekken zijn. Ik weet als cliënt hier niks van en dit wordt ook niet toegekend. Al vanaf 6 april 2023 vraag ik om een opvangwoning. Ook uitvoering van de centrumregeling (gemeenschappelijke regeling) is heel erg summier.
Is zelfstandig wonen in een woonhuis nu toch ook maatschappelijke opvang? Wanneer worden andere belanghebbenden en ik volledig door de gemeente of de gemeenschappelijke regeling geïnformeerd? Kunt u dit naast opvang ook voor beschermd wonen doen?

III. Op pagina 91 wordt bij volwassenzorg toch echt gesteld dat persoonsgebonden budgetten voor volwassenzorg worden getoetst of de cliënt een pgb kan hanteren. Hoe wordt hier nog bij maatschappelijke opvang uitvoering aan gegeven? Kan het kloppen dat deze cliënten geen eigen regie en dus zorginkoop/-management mogen hebben? Geldt dit ook voor beschermd wonen?

IV. Het extra geld voor de locatie Heugderlicht ontbreekt ook in uw jaarstukken. Hier zou een aanvullende incidentele subsidie voor de transformatie zijn verstrekt om naar maximaal 18 opvangplekken af te schalen. Nu zijn dat er 50 tot 55. De opvang zou niet meer voldoen en worden verbeterd.
Hoeveel geld aan aanvullende subsidie voor Heugderlicht is er in 2023 verstrekt en wat is ermee gedaan?

V. Communicatiemiddelen, zoals een smartphone, tablet of laptop, (openbaar) vervoersvoorzieningen, kleding en schoeisel, medische kosten, kwijten e.d. van schuldenlast inclusief belastingschulden, cursussen/opleidingen inclusief rijbewijzen. En wellicht nog veel meer. Kan dit vanuit de Participatiewet? Er staat enkel iets over bijzondere bijstand in relatie tot bewind, mogelijk inzake schulden op pagina 98. Hier ging in 2023 EUR 3,34 miljoen mee gepaard aan 1.735 cliënten. Tegen mij en de bestuursrechter in Roermond houdt het college vol dat er totaal geen bijzondere bijstand voor schuldenlast wordt gehanteerd. U doet het nu als gemeente nu ook allemaal zelf en niet meer via de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg. Op pagina 99 vermeld het college nogmaals dat er in het algemeen meer bijzondere bijstand is verstrekt en er ook meer rijksmiddelen voor waren. Bij mij en de bestuursrechter zegt het college nergens bijzondere bijstand voor te kunnen inzetten.

Wat wordt er vanuit de Participatiewet nu verantwoord wat er bovenop de algemene bijstand/voorzieningen levensonderhoud allemaal aan Pw-cliënten wordt verstrekt qua bijzondere bijstand? En hoeveel geld is er gemoeid met overige producten bijzondere bijstand? Ook niet-uitkeringsgerechtigden, Wia-cliënten van UWV en een aantal overige doelgroepen komen voor voorzieningen in aanmerking. Hoe verantwoord het college dit nu? Om hoeveel geld gaat het en aan wie? En dus voor wat?

VI. Nergens zie ik een kas/bank controle plaatsvinden. Ik zou u willen oproepen zeker via de rekeningencommissie de bankrekeningen en dergelijke van de gemeente te laten controleren of saldi en mutaties in lijn zijn met deze papieren realiteit.
Is de bankrekening van de gemeente Heerlen gecheckt?

VII. Al 15 jaren ben ik hiv-patiënt. In 2023 heeft meermaals op dit raadhuis een tweetal vlaggen gewapperd met STOP AIDS NOW! In totaal zeker twee maanden. Ik kan er nergens iets over terugvinden. Ook de GGD Zuid-Limburg informeert niet over extra acties van de gemeente Heerlen.
Wat is er qua beleid en financiële middelen nu gedaan voor hiv/aids in 2023?

VIII. Op de pagina's 22 en 28 van de jaarstukken nog Zuyderland Medisch Centrum te Heerlen. Niets wordt vermeld over de locaties Brunssum en Kerkrade. Blijven die eeuwigdurend open? En het ging om het vertrek van het beddenhuis en de spoedeisende hulp.
Hoeveel geld stoppen de lokale overheden van de zogenaamde ziekenhuisalliantie als subsidie in de regionale ziekenhuiszorg? En incidenteel of structureel? En waren de acties van 2023 succesvol als u deze week, dus juni 2024, weer naar Den Haag trekt? Klopt het dat het ziekenhuis nu andere sluitingsplannen heeft voor haar locatie in Heerlen?